

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 4203
Ημερομ. Κατάθεσης: 26/3/2025

Αθήνα, 26 Μαρτίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: Προστασία του Βελανιδόδασους Ξηρομέρου από την ανεξέλεγκτη και άναρχη ανάπτυξη των ΑΠΕ

Η περιοχή του Ξηρομέρου στην Αιτωλοακαρνανία συνιστά έναν μοναδικό φυσικό θησαυρό με τεράστια περιβαλλοντική και οικολογική αξία. Στην καρδιά της δεσπόζει το Βελανιδόδασος Ξηρομέρου, ένα από τα μεγαλύτερα και αρχαιότερα δρυοδάση της Ελλάδας, που εκτείνεται σε πάνω από 120.000 στρέμματα και φιλοξενεί σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας. Το οικοσύστημα αυτό διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, στη ρύθμιση του μικροκλίματος της περιοχής καθώς και στη στήριξη της τοπικής κτηνοτροφίας και γεωργίας, που αποτελούν βασικούς πυλώνες της τοπικής οικονομίας.

Ωστόσο, η ανεξέλεγκτη, φαραωνική και άναρχη εγκατάσταση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), χωρίς έναν επιστημονικά τεκμηριωμένο και περιβαλλοντικά βιώσιμο χωροταξικό σχεδιασμό, χωρίς την τοπική κοινωνία στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος και της λήψης των αποφάσεων, θέτει σε άμεσο κίνδυνο το φυσικό τοπίο, τις εκτάσεις υψηλής παραγωγικότητας και ειδικότερα το Βελανιδόδασος Ξηρομέρου.

Πρόσφατα, έχουν εγκριθεί ή βρίσκονται υπό διαβούλευση τεράστια ενεργειακά έργα, που καταλαμβάνουν σημαντικές δασικές και αγροτικές εκτάσεις:

- Στο Πεντάλοφο Αιτωλοακαρνανίας προγραμματίζεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκού πάρκου 30 MW.
- Στη θέση Καλαμάκι Σκουρτούς, ανάμεσα στις κοινότητες Σκουρτού, Μαχαιρά και Μπαμπίνη του Δήμου Ξηρομέρου, βρίσκεται υπό διαβούλευση η αδειοδότηση φωτοβολταϊκού πάρκου 100 MW και σταθμού μπαταριών λιθίου σε έκταση 4.500 στρεμμάτων, με κατάληψη του 60% της δασικής περιοχής.
- Στη θέση Πουρνάρια Χρυσοβίτσας Ξηρομέρου σχεδιάζεται φωτοβολταϊκό πάρκο 93 MW με σταθμό αποθήκευσης ενέργειας.

Παράλληλα, το 2024 έλαβαν ήδη Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) τα εξής έργα:

- Φωτοβολταϊκός σταθμός 82,1 MW στη θέση Νεραντζούλα.

- Φωτοβολταϊκός σταθμός 120 MW στις θέσεις Ξερότοπος, Κυλφοβούνι, Κουτούπες.
- Φωτοβολταϊκός σταθμός 36 MW στις θέσεις Σπαρτορράχη και Μπαρέττα.
- Αιολικό πάρκο 12,6 MW στη θέση Βαλτί Α2.

Η σωρευτική περιβαλλοντική και κοινωνική επιβάρυνση από τη συγκέντρωση τόσων ΑΠΕ σε μια περιοχή υψηλής οικολογικής αξίας προκαλεί ιδιαίτερως έντονες ανησυχίες στην τοπική κοινωνία καθώς απειλείται η ισορροπία του οικοσυστήματος, αλλοιώνεται το φυσικό τοπίο και υπονομεύονται αναπτυξιακές προοπτικές, όπως η παραδοσιακή αγροτική παραγωγή και ο οικοτουρισμός.

Το Δασαρχείο Μεσολογγίου είχε αρχικά γνωμοδοτήσει αρνητικά για την εγκατάσταση των ΑΠΕ καθώς η περιοχή είχε χαρακτηριστεί αναδασωτέα, σύμφωνα με την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των δασικών εκτάσεων. Σε νεότερη αίτηση της ενδιαφερόμενης εταιρείας, το Δασαρχείο επιβεβαίωσε ότι μεγάλο τμήμα της περιοχής παραμένει αναδασωτέο, ενώ το υπόλοιπο χαρακτηρίζεται ως δάσος.

Παρά τις αρνητικές γνωμοδοτήσεις του Δήμου Ξηρομέρου και άλλων τοπικών φορέων, η Τεχνική Επιτροπή Δασολογίου Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έκανε δεκτή την προσφυγή της εταιρείας, ανοίγοντας τον δρόμο για τον αποχαρακτηρισμό του Βελανιδόδασους και την καταστροφή του. Πρόκειται για μια πρωτοφανή απόφαση που δημιουργεί επικίνδυνο νομικό προηγούμενο, απειλώντας με σταδιακή αποψίλωση και άλλες δασικές εκτάσεις στο όνομα της “πράσινης ανάπτυξης”.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το 2009, κλιμάκιο της Επιτροπής της Βουλής για την Προστασία του Περιβάλλοντος, με επικεφαλής τον τότε Πρόεδρό της και σημερινό πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη, είχε επισκεφθεί τη Σκουρτού και το Βελανιδόδασος, όπου αποφασίστηκε να ενταχθεί σε καθεστώς προστασίας. Δεκαπέντε χρόνια μετά, η απόφαση αυτή παραμένει ανεφάρμοστη.

Η μετάβαση στις ΑΠΕ δεν μπορεί να γίνεται ανεξέλεγκτα και σε βάρος του περιβάλλοντος, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η φέρουσα ικανότητα κάθε περιοχής. Η χωρίς σχέδιο και κοινωνική διαβούλευση εγκατάστασή τους οδηγεί σε ανεπανόρθωτες περιβαλλοντικές καταστροφές, ενώ διευρύνει τις οικονομικές ανισότητες, αγνοώντας τις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών.

Επειδή η προγραμματισμένη εγκατάσταση ΑΠΕ στο Ξηρόμερο:

- Απειλεί έναν από τους τελευταίους πνεύμονες δρυοδάσους στην Ελλάδα με σπάνια χλωρίδα (άγριες ορχιδέες, παιώνιες, μανιτάρια, τρούφες) και τεράστια οικολογική σημασία.
- Αντιστρατεύεται τη λογική της βιώσιμης ανάπτυξης, η οποία προϋποθέτει τον σεβασμό στη φύση.
- Υποβαθμίζει την ποιότητα ζωής των κατοίκων και εμποδίζει εναλλακτικές μορφές ανάπτυξης, όπως ο οικοτουρισμός και η βιώσιμη γεωργία.

• Αγνοεί τις αρνητικές γνωμοδοτήσεις των αρμόδιων φορέων και τις αντιδράσεις της τοπικής κοινωνίας.

Ερωτάται ο αρμόδιος κ. Υπουργός:

1. Πότε προβλέπεται η ολοκλήρωση του Χωροταξικού Σχεδιασμού για τις ΑΠΕ και του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού, με σκοπό την ισορροπημένη κατανομή των ενεργειακών έργων, χωρίς καταστροφικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία;
2. Προτίθεται η κυβέρνηση να αναθεωρήσει την απόφαση αποχαρακτηρισμού του Βελανιδόδασους Ξηρομέρου και να διασφαλίσει την προστασία του, αντί να επιτρέψει την ανεξέλεγκτη καταστροφή του;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Ζαμπάρας Μιλτιάδης (Μίλτος)

Καραμέρος Γιώργος

Κασιμάτη Νίνα

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κώστας

Τσαπανίδου Πόπη

Ψυχογιός Γιώργος